

۶- دولت ژاپن ۶ تریلیون ین به اقتصاد کشور تزریق می‌کند

برنامه بلند پروازانه دولت ژاپن مبنی بر تزریق ۶ تریلیون ین به اقتصاد این کشور به منظور افزایش تقاضای داخلی و واردات، اگرچه در کوتاه مدت می‌تواند سبب رشد اقتصادی گردد، لکن این سؤال مطرح است که آیا چنین اقدامی قادر خواهد بود تا ژاپن را در جبران ماژاد عظیم تجاریش و تثبیت نرخ برابری ین در مقابل دلار آمریکا یاری رساند؟ نخست وزیر ژاپن - یاسوهیرونا کازونه - و مقامات رسمی دولت این کشور اطمینان دارند که "تدابیر اضطراری اقتصادی" قطعاً^(۱) رضایت نمایندگان آمریکا و سایر کشورهای صنعتی که در ۸ تا دهم ژوئن در ونیز گردهم می‌آیند را جلب خواهد کرد، بطوریکه نخست وزیر ژاپن در کنفرانس مطبوعاتی مورخ ۲۹ ماه مه پس از اعلام این برنامه - سه متذکر شد که: "من اطمینان دارم که برنامه ما بطور کامل مورد استقبال سایر شرکت کنندگان در اجلاس ونیز قرار می‌گیرد".

متعاقباً افزایش فشارهای واشنگتن، ناکازونه اعضای کابینه خود را مکلف نمود تا وجوه بیشتری را از طریق پول جدید (در نظر گرفتن منابع مالی اضافی) علاوه بر منابعی که تاکنون در بودجه منظور می‌شده است، به پروژه‌های عام المنفعه اختصاص دهند. پس از مذاکرات متعددی، کابینه دولت ژاپن در ساعات اولیه روز ۲۹ ماه مه تصمیم گرفت تا میزان سهمیه تخصیصی (Package) را به حدود ۵/۳ تریلیون ین افزایش دهد، این بالاترین میزانی است که دولت ژاپن تاکنون جهت ایجاد تحرک جدیدی در اقتصاد ژاپن به مرحله اجرا درآورده است.

(۱) قابل ذکر است که این مقاله در ششم ژوئن و ۲ روز قبل از برگزاری اجلاس سران هفت کشور صنعتی در ونیز تهیه شده است.

دولت ژاپن مجبور است که جهت تأمین پول جدید (منظور منابع مالی لازم برای اجرای برنامه فوق می باشد) سیاست مالی انقباضی چندسال گذشته را کنار بگذارد. از سوی دیگر دولت ژاپن در نظر دارد که در سال مالی ۱۹۸۷، ۱/۳ تریلیون ین اوراق قرضه ساختمان را مطالبه کند، که این تقریباً " ۱۰ برابر میزان سهام منتشر شده جهت تأمین بخشی از سیاست انبساطی ^(۱) ۳/۶ تریلیون ینی است، که در سپتامبر گذشته اعلام شده است.

نخست وزیر ژاپن، بعد از موافقت کابینه در اجلاس ویژه وزرا، برای تدابیر اقتصادی در ۲۹ ماه مه اعلام داشت که: "من از اینکه بالاخره به یک برنامه قوی دست یافتم خوشحال می باشم"، وی همچنین متذکر شد که: "این برنامه به گسترش اقتصاد داخلی کمک خواهد کرد". مبلغ تصویبی ۶ تریلیون ین شامل ۵ تریلیون ین سرمایه - گذاری عمومی و یک تریلیون ین کاهش مالیات بردرآمد مالیات بر اتباع محلی (Local-Inhabitant Tax) که تا مارس ۱۹۸۸ به مرحله اجرا در خواهد آمد، می باشد. علاوه بر این و با توجه به تدابیر انبساطی (بالا بردن سطح قیمت ها) دولت در نظر دارد که واردات را با خرید یک میلیارد دلار کالای خارجی، تشویق نماید.

مدیرکل آژانس برنامه ریزی اقتصادی ژاپن (EPA) آقای تتسوکوندو، پس از پایان اجلاس وزرای کابینه به خبرنگاران اعلام داشت که: "این میزان سهمیه تخصیصی قادر خواهد بود که، ۲ درصد از ۳/۵ درصد رشد واقعی اقتصادی ژاپن را که برای سال مالی جاری پیش بینی شده است، تأمین نماید". آقای کوندو، که بعنوان هماهنگ کننده در تعیین میزان سهمیه تخصیصی نقش فعالی نیز داشته است، همچنین

(1) Reflationary

خاطر نشان ساخته که: " این سهمیه ، ما زاد تجاری ژاپن را در سال مالی جاری به میزان ۵ تا ۶ میلیارد دلار کاهش خواهد داد که البته این رقم شامل یک میلیارد دلار واردات برنا هم ریزی شده دولت از خارج نیز می باشد."

رهبران فدراسیون سازمانهای اقتصادی (کیدان رن) ^(۱) و سایر سازمانهای بزرگ تجاری ژاپن ضمن ستایش از این اقدام، در اجرائی سریعتر و کاملاً ملترتدابیر انبساطی بدین امید که باعث بهبود رکود صنایع کشور گردد، تأکید می ورزند.

در بررسیهای اخیر دولت ژاپن خاطر نشان شده است که: صنایع ژاپن بعد از خساراتی که به لحاظ افزایش ارزشین متحمل گردیدند، با تلاش در جهت کاهش هزینههای واردات مواد خام و همچنین کشف بازارهای داخلی بتدریج با بهبود مواجه خواهند شد. سفارش برای ابزار آلات ماشینی که از پائیز گذشته بطور جدی دچار بحران شده بود در حدود ماه فوریه شروع به افزایش خواهد کرد.

مقامات کمپانی فانوک (Fanuc) که یک شرکت سازنده کامپیوتر در ژاپن می باشد اظهار داشته اند که: " بدنبال سیاست تشویق تقاضای داخلی، تولید ماها نه نوعی از ادوات کامپیوتری این شرکت در ماه آوریل به ۳۵۰۰ واحد در ماه رسیده است و پیش بینی می شود که در ماه سپتامبر به ۴۰۰۰ تا ۴۵۰۰ دستگاه نیز افزایش یابد." از سوی دیگر آقای " تاکاشیگه ماتسویاما " مدیر کمپانی نیسان دیزل موتور گفته است که: " برنامها انبساطی دولت محرکی برای فروش بیشتر خواهد بود." از سوی دیگر بسیاری از اقتصاددانان بدبین عقیده دارند که هر نوع آثاری که این سهمیه تخصیصی در رشد تقاضا بوجود آورد، کوتاه مدت خواهد بود.

(1) Keidan Ren

(2) Reflationary Measures

دربررسیهایی که از طریق مدل اقتصاد کلان سیستم اطلاعات بانکی نیهون کیزایی شیمبون (NEEDS) بعمل آمده ، پیش بینی شده است که سهمیه تخصیصی ۰/۹ درصد از ۲/۸ درصد رشد تولید ناخالص ملی واقعی در سال مالی ۱۹۸۷ را تأمین خواهد کرد. در مدل ، برآورد شده که بدون این سهمیه ، رشد اقتصادی ۱/۹ درصد خواهد بود .

همچنین در این مدل پیش بینی شده است که مازاد حساب جاری با ۲/۵ میلیارد دلار کاهش به ۸۴/۶ میلیارد دلار بالغ می گردد ، که بسیار کمتر از پیش بینی آقای کوندو (مدیرکل EPA) می باشد .

آقای جوسن تا کا هاشی اقتصا ددان برجسته موسسه تحقیقاتی شرکت میتسوبیشی اظهار داشته است که : "ثا را این سهمیه قطعا " کوتاه مدت خواهد بود و اگر دولت در نظر دارد که تقاضای داخلی را افزایش دهد ، کاهش یک تریلیون یمنی مالیات ها بسیار کم می باشد " .

آقای تا کا هاشی همچنین معتقد است که ، حتی اگر این تدابیر بطور کامل اجرا شود رشد تولید ناخالص ملی به سختی به ۲/۵ درصد میرسد ، چرا که این سهمیه بطور مؤثر قدا در به تشویق تقاضای نهایی نمی باشد ، زیرا تقاضای نهایی ، خریدهای خارجی ، که هنوز بعلت وجود تعرفه های گوناگون گران می باشد را نیز در بر می گیرد . وی ادامه می دهد که : " آنچه برای دولت ضروری است این نیست که بسادگی در جستجوی رشد تقاضای داخلی باشد ، بلکه باید در صدد یافتن راههایی باشد که بطور همزمان اقتصاد جهانی و تقاضای داخلی را تقویت نماید . اگر دولت در این امر قصور ورزد ممکن است که نرخ برابری یمن بسادگی به ۱۳۰ تا ۱۳۵ یمن در مقابل یک دلار برسد " .

از سوی دیگر آقای کا زو آکی ها را دا مدیر ارشد موسسه تحقیقاتی شرکت سانوا (Sanwa) عقیده دارد که : " این

تدابیر مالی در چهار چوب سهمیه اضطراری اقتصادی (میلیاردین)

دولت‌های محلی	دولت مرکزی	جمع	
۲۱۶۵	۲۸۳۵	۵۰۰۰	I سرمایه‌گذاری عمومی (الف+ب+ج+د+ه)
۱۱۲۰	۱۳۳۰	۲۴۵۰	الف - پروژه‌های عام‌المنفعه
			(۱) پروژه‌هایی که در طی سال مالی ۱۹۸۷ تکمیل می‌گردد
۹۴۰	۱۱۱۰	۲۰۵۰	(۲) اقداماتی که بر حساب بدهی
			خزانه‌داری می‌افزاید
۱۸۰	۲۲۰	۴۰۰	(برای سال مالی ۱۹۸۷)
(۷۰)	(۹۰)	(۱۶۰)	
۱۱۰	۳۴۰	۴۵۰	ب - بازسازی حوادث
۱۳۵	۲۱۵	۳۵۰	ج - گسترش تسهیلات
۱۳۶۵	۱۸۸۵	۳۲۵۰	جمع فرعی (الف+ب+ج)
(۱۲۵۵)	(۱۷۵۵)	(۳۰۱۰)	(برای سال مالی ۱۹۸۷)
-	۹۵۰	۹۵۰	د - سرمایه‌گذاری خزانه‌داری و برنامه‌ها
-	۲۵۰	۲۵۰	(۱) شرکت بزرگراه ژاپن و سایرین
-	(۱۰۰)	(۱۰۰)	(برای سال مالی ۱۹۸۷)
-	۷۰۰	۷۰۰	(۲) شرکت وام مسکن نگاه علوم انسانی و مطالعات
			ه - پروژه‌های عام‌المنفعه
			توسط دولت‌های محلی بطور مستقل
۸۰۰	-	۸۰۰	تعهد شده است
-	-	۱۰۰۰	II کاهش مالیات *
-	-	۶۰۰۰	III جمع (II+I) *

* بیش از این رقم، تاکنون در مورد تخصیص کاهش مالیات بین دولت مرکزی و دولت‌های محلی تصمیمی اتخاذ نشده است. ارقام تنها برای سال مالی ۱۹۸۷ برای بازسازی حوادث، گسترش فعالیت‌ها، شرکت وام مسکن و پروژه‌های عام‌المنفعه مستقل توسط دولت محلی می‌باشد.

سهمیه تنها آثار انبساطی کوتاه مدت دارد و قادر به تأمین سایر اهداف همچون تثبیت نرخ بین و یا کاهش مازاد تجاری نخواهد بود". وی همچنین اظهار می دارد که: "این تدابیر برای تشویق تقاضای داخلی تنظیم شده اند، در صورتیکه اکنون زمانی است که دولت باید خود را جهت مقابله با مشکلات میان-مدتی نظیر اصلاحات بحث انگیز سیاست کشاورزی خود، آنگونه که در گزارش جدید مایکاوا (Maekawa) آمده است، آماده کند.

